Moskovan suomalainen peruskoulu/
Suomalainen koulutusyhdistys ry
Suomen Moskovan suurlähetystö/PL 322
53501 Lappeenranta

LAUSUNTO

12.10.2017

Eduskunnan sivistys- ja tiedejaosto

ONKO SUOMELLA TULEVAISUUDESSA MOSKOVASSA KOULU?

Suomen suurlähetystön työntekijöiden perheitä ja suomalaisyritysten vientiponnisteluita tukeva Moskovan suomalainen koulu on viimeiset kolme vuotta taistellut laskevan oppilasmäärän ja pienentyneen valtionavun aiheuttamissa talousvaikeuksissa.

Suomalaisen koulun oppilasmäärä on yksitoista oppilasta. Kansainvälinen talouspoliittinen tilanne ja Venäjän haastava liiketoimintaympäristö huomioiden oppilasmäärä ei tule suuresti kasvamaan seuraavina lukuvuosina. Koulun mahdollisuudet vaikuttaa nykyisiin toimintaedellytyksiin ovat pienet. Koulun tulot riippuvat valtion lainsäädännöllä antamasta toimintakehyksestä, valtionavusta ja lukukausimaksuista. Koulun hallitus on tehnyt kaikki mahdolliset leikkaukset toimintakuluihin.

Koulun toiminta voidaan turvata, jos koululle myönnetään sen tarvitsema valtionapu, tai ulkomaankoulujen lainsäädännöllisiä toimintaedellytyksiä helpotetaan.

Koulun toiminnan jatkumisesta on lukuvuoden 2017-2018 aikana tehtävä periaatepäätös.

Moskovan suomalainen koulu on 52 toimintavuotensa aikana tukenut suomalaisyritysten vientiponnisteluita Venäjällä tarjoamalla pääasiassa liikemiesten ja suurlähetystön virkamiesten lapsille mahdollisuuden käydä suomalaista koulua. Venäjän vaikeutunut taloustilanne ja haasteellinen liiketoimintaympäristö on johtanut suomalaisyritysten määrän laskuun ja suomalaisen henkilökunnan vähentämiseen. Tämän myötä suomalaisen koulun oppilasmäärä on viidessä vuodessa romahtanut 35 oppilaasta nykyiseen yhteentoista oppilaaseen. Oppilasmäärän ei odoteta lähivuosina huomattavasti kasvavan, sillä suomalaisyritysten tai suomalaisen henkilökunnan määrä ei lisääntyne lähivuosina. Joitain ennusmerkkejä Venäjän talouden elpymisestä on havaittavissa.

Suomalainen koulu on toiminut nykyisessä koulurakennuksessa Moskovassa vuodesta 2003. Samassa koulurakennuksessa toimii ruotsalainen, japanilainen ja italialainen koulu. Suomalaisella koululla oli vuoteen 2015 saakka koulurakennuksessa oma kerros. Nykyisiin tiloihin ruotsalaisen koulun kerrokseen koulu muutti 1.4.2017. Koulun toimintaa pyöritetään kahdella suomalaisella opettajalla sekä paikallisilla iltapäiväkerhonohjaajalla, sihteerillä ja siivoojalla. **Henkilökunnan määrä on supistettu minimiin.**

Moskovan suomalainen peruskoulu/
Suomalainen koulutusyhdistys ry
Suomen Moskovan suurlähetystö/PL 322
53501 Lappeenranta

12.10.2017

Suomalaisen koulun mahdollisuudet vaikuttaa toimintaedellytyksiinsä ovat tällä hetkellä pienet. Suomalaisen koulun tulot muodostuvat oppilasperusteisesta valtionavusta, harkinnanvaraisesta ylimääräisestä valtionavusta sekä lukukausimaksuista. Opetusministeriön säädöksillä asetetaan tiukat ehdot valtionavun saamiselle, lukukausimaksun perimiselle sekä oppilaaksi ottamiselle. Koulu on oikeutettu valtionapuun vain niistä oppilaista, joiden **vakituinen kotipaikka on Suomessa**. Perittävän, pakollisen lukukausimaksun yläraja on 2460 euroa, tosin asetus antaa mahdollisuuden tietyille ulkomaankouluille oikeuden periä korkeampia maksuja **syrjien näitä muita ulkomaankouluja**. Lisäksi muiden kuin Suomen kansalaisten osallistumista koulun tarjoamaan opetukseen on lainsäädännössä rajoitettu. Koulun toiminnan kannalta elintärkeää ylimääräistä valtionapua koulu sai vuonna 2017 noin 40 000 euroa haettua vähemmän.

Aiemmin koulun käytössä yli 10 vuotta olleita tiloja ei ole remontoitu vuokrasopimuksen edellyttämällä tavalla. Kyseisistä tiloista kokonaan luovuttaessa Venäjän valtiota edustava vuokranantaja UPDK on edellyttänyt tilojen peruskorjausta (UPDK:n oma arvio noin 14 000 euroa). Koulun taloustilannetta vaikeuttavat lisäksi saatujen valtionapujen palautukset (alentuneesta oppilasmäärästä johtuen vuonna 2018 on palautettava noin 10 000 euroa).

Koulu pystyi maksamaan koulutilojen vuokria kuluvalta vuodelta vasta lokakuun alussa. Tiukkaa taloustilannetta kiristää kuluvana vuonna lisäksi arvonlisäveron hidas palautusprosessi. Vuokrista alettiin Venäjän lainsäädännön mukaan periä arvonlisäveroa vuoden 2016 lopulla, mikä on lisännyt koulun kuluja väliaikaisesti. Koulu on diplomaattisen edustuston eli suurlähetystön osana oikeutettu alv-palautuksiin. Palautuksia on haettu suurlähetystön kautta vuoden 2016 maksetuista vuokrista, mutta pitkittyneen hakuprosessin vuoksi ensimmäiset palautukset tullaan saamaan vasta vuoden 2018 alussa.

Suomalainen koulutusyhdistys pyytää kunnioittavasti kiinnittämään huomiota siihen, että suomalaisen koulun toimintaa Moskovassa voidaan jatkaa vain, jos harkinnanvaraista valtionapua myönnetään koulun tarvitsema määrä tulevina vuosina. Vuodelle 2018 tarvittava summa on 150 000 euroa.

Moskovan suomalainen peruskoulu/Suomalainen koulutusyhdistys ry

Moskovassa 12. lokakuuta 2017

Pia Sarivaara-Heikkinen
Hallituksen puheenjohtaja

Mika Merilä
Rehtori